

Nově se objevujícím fenoménem ve středním vzdělávání je opakované přijetí žáků do maturitního ročníku poté, co byli neúspěšní při obou opravných termínech maturitních zkoušek (nejčastěji ve společné části maturitní zkoušky). Tento postup současná podoba právních předpisů umožňuje, avšak jeho efektivita je sporná z hlediska ekonomického i vzdělávacího.

Státní kontrolu zaměřenou na dodržování školského zákona a prováděcí vyhlášky při přijímání ke vzdělávání ČŠI uskutečnila ve 37 středních školách, v pěti z nich bylo zjištěno porušení některých ustanovení právních předpisů vztahujících se k přijímání ke vzdělávání ve střední škole.

Podíl nově přijatých žáků z celkového počtu žáků v navštíveném vzorku škol ve školním roce 2012/2013 byl 27,4 %. V gymnáziích mírně převažoval počet žáků, kteří vzdělávání ukončili maturitní zkouškou, nad nově přijatými. Ve středním odborném vzdělávání byl počet nově přijatých žáků výrazně vyšší než počet žáků, kteří v předchozím školním roce ukončili střední odborné vzdělávání. Příčinou tohoto opakujícího se jevu, který je vzhledem k demografickému vývoji paradoxní, je skutečnost, že část žáků v průběhu středního odborného vzdělávání mění obor vzdělání, v mnoha případech i školu (někteří i opakovaně). Změna oboru vzdělání je velmi často spojena s nástupem do nižšího ročníku, takže žáci ve vzdělávacím systému zůstávají déle, než by odpovídalo standardní délce vzdělávání. V navštívených středních školách ČŠI zjistila, že v průběhu předchozího uzavřeného školního roku (2011/2012) odešlo do jiné školy celkem 3 149 žáků.

3.1.3 Hodnocení kvality středního vzdělávání

ČŠI ve školním roce 2012/2013 zjišťovala a hodnotila zejména podmínky, průběh a výsledky vzdělávání, naplňování ŠVP a soulad ŠVP s právními předpisy a příslušnými RVP ve středním vzdělávání. V průběhu inspekční činnosti se zaměřovala na sledování a hodnocení školních systémů prevence, přijímání žáků ke vzdělávání, adaptaci žáků 1. ročníku, opatření škol pro zajištění BOZ v praktickém vyučování a ke zvýšení úspěšnosti žáků ve společné části maturitní zkoušky, na podporu čtenářské, matematické a finanční gramotnosti žáků, na podporu sportovně nadaných žáků ve sportovních gymnáziích a na podmínky a průběh praktického vyučování ve středním odborném vzdělávání. Kontrolovala organizaci a průběh maturitních zkoušek a závěrečných zkoušek v jarním zkušebním období, maturitní zkoušky i v podzimním zkušebním období.

Ve školním roce 2012/2013 proběhla inspekční činnost v 285 středních školách, tj. 21,2 % z celkového počtu středních škol. Byla provedena srovnávací analýza 2 067 ŠVP s příslušnými RVP v odborném vzdělávání a 46 v gymnaziálním vzdělávání. V průběhu výuky bylo uskutečněno 3 826 inspekčních hospitací (z toho bylo 3 030 hospitací v oborech vzdělání s maturitní zkouškou a 796 v oborech vzdělání s výučním listem).

3.1.4 Školní vzdělávací programy ve středním vzdělávání

MŠMT vydalo postupně pro všechny obory ve středním vzdělávání uvedené v soustavě oborů vzdělání rámcové vzdělávací programy (celkem 282). Školy jsou povinny postupovat podle vydaných RVP, tj. zpracovat ŠVP a zahájit výuku nejpozději do dvou let od vydání příslušného RVP, a to s účinností od 1. ročníku. ČŠI provádí od roku 2007 komparativní analýzy souladu ŠVP s příslušným RVP a právními předpisy na nižším stupni víceletých gymnázií. Na vyšším stupni víceletých gymnázií, ve čtyřletých gymnáziích a ve středním odborném vzdělávání byl stejný proces zahájen v roce 2009.

1. vlna (červen 2007) – 62 RVP + RVP pro gymnázia (vyšší stupeň gymnázia) + RVP pro gymnázia se sportovní přípravou
2. vlna (květen 2008) – 82 RVP
3. vlna (květen 2009) – 82 RVP
4. vlna (duben 2010) – 49 RVP